

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 5.2.2008
COM(2008) 55 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE CONSILIU, PARLAMENTUL EUROPEAN,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Copiii ocupă un loc special în acțiunile externe ale Uniunii Europene

{SEC(2008) 135}
{SEC(2008) 136}

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE CONSILIU, PARLAMENTUL EUROPEAN,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Copiii ocupă un loc special în acțiunile externe ale Uniunii Europene

1. INTRODUCERE

Uniunea Europeană și-a luat angajamentul ferm de a promova drepturile copiilor și de a asigura îndeplinirea cerințelor fundamentale ale acestora, prin acțiuni care fac parte integrantă din politica internă și externă a Uniunii Europene. În cadrul inițiativelor adoptate pentru respectarea acestui angajament, Comunicarea „*Către o strategie europeană privind drepturile copilului*”, adoptată la 4 iulie 2006, descrie procesul privind dezvoltarea unei strategii pe termen lung a UE în domeniul drepturilor copilului.

Una dintre inițiativele prevăzute în comunicarea din 2006 constă în elaborarea unui Plan de acțiune privind copiii în cadrul acțiunilor întreprinse de UE în plan extern. Prezenta comunicare, precum și documentele de lucru ale serviciilor Comisiei privind „*Drepturile copiilor în acțiunile externe*” și „*Copiii în situații de urgență și de criză*”, atașate prezentei comunicări, au rolul de a contribui la definirea unei asemenea strategii pe termen lung în consonanță cu „*Orientările UE privind promovarea și protecția drepturilor copilului*”, adoptate de Consiliu în decembrie 2007.

Planurile de acțiune anexate prezentei comunicări vizează consolidarea rolului UE în contextul provocării la nivel mondial pe care o reprezintă garantarea respectării și promovării drepturilor copilului, concomitent cu identificarea acțiunilor specifice la nivelul Comisiei Europene.

2. MOTIVELE PENTRU CARE COPIII TREBUIE SĂ OCUPE UN LOC SPECIAL ÎN ACȚIUNEA EXTERNĂ A UE

Până în prezent, importanța pe care o prezintă pentru societate copiii și dezvoltarea lor sănătoasă, precum și necesitatea de a se acorda o atenție specială asigurării condițiilor pentru ca aceștia să poată beneficia pe deplin de drepturile lor, nu au ocupat un loc suficient de important printre priorități. Copiii și adolescenții¹ reprezintă o treime din populația lumii și mai mult de jumătate din populație în majoritatea țărilor în curs de dezvoltare. Copiii și adolescenții sunt un grup care formează o categorie unică, ce se caracterizează prin nevoi și drepturi speciale. Cu toate acestea, drepturile lor sunt încălcate sau neglijate în mod constant, și nu se ține seama de părerea lor nici măcar atunci când se adoptă decizii în chestiuni care îi privesc direct.

În ziua de azi, a investi în copii și tineri înseamnă a investi în viitor. Tinerii cu o bună educație, cu idealuri pozitive, cu competențe profesionale și simțul responsabilității sociale au toate șansele să devină adulți dedicați unor valori sociale sănătoase, persoane cu pregătire și

---

¹ Prin „copii” se înțeleg toate persoanele cu vârste sub 18 ani, conform prevederilor Convenției Națiunilor Unite privind drepturile copilului (Convenția privind drepturile copilului). S-a adăugat o trimitere la adolescenți pentru a se evidenția mai bine diferențierea copiilor pe grupe de vârste sub 18 ani.

apte să aibă o contribuție constructivă la dezvoltarea economică și socială a comunităților în care trăiesc. De asemenea copiii și tinerii cu aceste calități pot deveni, la rândul lor, părinți preocupați de bunăstarea propriilor copii.

În fine, orice progres privind situația copilului este esențial pentru prevenirea fragilității statelor și pentru asigurarea unei dezvoltări durabile pe termen lung, a coeziunii sociale, stabilității și securității umane la nivel național, regional și mondial.

Combaterea delictelor care afectează în mod deosebit copiii, cum ar fi traficul de ființe umane, trebuie să se întemeieze pe măsuri concrete menite să protejeze copilul împotriva actelor de violență și a exploatării. Măsurile preventive trebuie combinate cu acordarea de asistență copiilor care sunt victimele unor asemenea delict, astfel încât să se poată asigura reabilitarea lor, recuperarea și incluziunea socială pe termen lung.

Uniunea Europeană este ferm hotărâtă să concretizeze țelurile stabilite prin Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM). Majoritatea ODM au în vedere bunăstarea și dezvoltarea armonioasă a copiilor și adolescenților, inclusiv în ceea ce privește sănătatea, educația, apa și hrana². Acestea sunt provocări esențiale, care pun în pericol dezvoltarea mentală și fizică a copiilor în multe regiuni ale lumii. În prezent, există probabilitatea ca unele țări să nu poată concretiza țelurile prevăzute în Obiectivele de dezvoltare ale mileniului. Prin urmare, dacă nu se iau măsuri pentru ca în centrul politicilor de dezvoltare să se afle copiii, probabilitatea ca Obiectivele de dezvoltare ale mileniului să fie îndeplinite este foarte redusă.

Din cauza vulnerabilității lor, copiii trebuie plasați în centrul politicilor UE în domeniul relațiilor externe, dezvoltării și ajutorului umanitar. Această vulnerabilitate se datorează tinereții lor, lipsei relative de experiență și dependenței de grija persoanelor adulte. Copiii sunt vulnerabili în special în ceea ce privește efectele dezintegrării familiei, exploatării în scopuri comerciale și traficului de ființe umane. Copiii sunt foarte expuși riscurilor care decurg din fragilitatea statelor și din conflictele armate. Copiii sunt vulnerabili la factorii de risc nutriționali, precum și la boli, care le pot pune în pericol dezvoltarea normală și chiar viața.

Drepturile copiilor sunt strâns legate de drepturile mamelor. Absența sănătății sexuale și reproductive a mamelor, precum și absența drepturilor acestora, lipsa unei protecții sociale de bază, au consecințe directe asupra sănătății și bunăstării copiilor. Astfel, o treime din sarcini nu sunt nici dorite nici planificate; la nivel mondial, jumătate din numărul mamelor care nasc nu sunt asistate de o moașă calificată și anual mor peste 3 milioane de copii din cauza unor complicații apărute în timpul nașterii sau imediat după naștere. Mulți alți copii vor resimți toată viața sechelele bolilor de care au suferit mamele lor în timpul sarcinii ori cauzate de nașteri în condiții de risc. În fiecare an se nasc peste 300 000 de copii seropozitivi³. Cel puțin 10 milioane de copii mor în fiecare an, înainte de a atinge vârsta de cinci ani, din cauze care puteau fi prevenite.

Educația rămâne o provocare majoră. La scară mondială, 72 milioane de copii nu frecventează o unitate de învățământ. Din acest total, 57% sunt fete. Copiii care au șansa de a fi la școală beneficiază de o educație a cărei calitate este foarte variabilă.⁴

---

² ODM privind sărăcia și foamea (ODM1), educația (ODM2), egalitatea de șanse între femei și bărbați (ODM3), reducerea mortalității la copii (ODM4), precum și obiectivele privind sănătatea mamei (ODM5), boli induse de sărăcie (ODM6), calitatea apei și a mediului (ODM7).

³ Raportul OMS din 2005: „Fiecare copil, fiecare mamă trebuie să conteze pentru noi”.

⁴ Raportul global de monitorizare din 2007 privind EFA al UNESCO.

Sunt 110 milioane de copii și adolescenți care muncesc și sunt privați efectiv de șansa de a primi o educație. O mare parte din cazurile de muncă depusă de copii reprezintă o încălcare a Convenției OIM privind vârsta minimă admisă pentru încadrare în muncă (1973). În plus, condițiile de la locul de muncă sunt de multe ori periculoase, iar copiii se pot afla în situația de a munci ca sclavi sau de a fi victimele traficului de ființe umane, astfel încât este încălcată Convenția 29 a OIM privind munca forțată și Convenția 182 a OIM privind cele mai grave forme de muncă prestată de copii. Mulți adolescenți aflați în căutarea unui loc de muncă se confruntă cu dificultăți în a găsi un loc de muncă decent. Adeseori nu există programe de pregătire profesională și de dezvoltare a competențelor profesionale și mulți dintre cei nou-veniți pe piața forței de muncă sunt obligați să muncească pe piața subterană a forței de muncă, fără să beneficieze de protecție socială. Este de o importanță majoră să se acorde o atenție corespunzătoare educației, mijlocul prin care copiii și adolescenții dobândesc competențele necesare pentru a avea un rol activ în societate și a contribui pe deplin la progresul comunității în care trăiesc.

Absența unei stări de sănătate corespunzătoare din punct de vedere sexual și al capacității de procreare al adolescenților, precum și absența drepturilor acestora pot fi elemente de natură să favorizeze relațiile sexuale forțate, căsătoriile impuse și sarcinile nedorite și au un impact direct asupra ratei noilor cazuri de îmbolnăvire cu HIV în țările în curs de dezvoltare.

Anumite grupuri de copii și adolescenți au nevoi speciale și sunt expuși cu precădere unor riscuri: copiii proveniți din rândul minorităților etnice sau de altă natură, copiii imigranților, copiii strămutați sau refugiați, copiii afectați de conflicte armate, copiii-soldați, orfanii și copiii care nu beneficiază de îngrijire părintească, precum și copiii infectați cu virusul HIV/bolnavi de SIDA, copiii cu handicap, toți aceștia necesitând o atenție specială. Fetele sunt deosebit de vulnerabile, fiind expuse unor riscuri sporite.

Copiii și adolescenții sunt afectați în mod disproporționat de crizele umanitare, fie că sunt cauzate de om, cum ar fi conflictele armate, fie că provin din cauze naturale. În aceste împrejurări, copiii sunt cel mai grav afectați de malnutriție și de boli, astfel încât rata mortalității crește. Copiii reprezintă o mare parte din victimele minelor antipersonale. Copiii sunt ținte ușoare pentru recrutare de către grupurile armate, pentru exploatare sexuală, muncă forțată și trafic internațional de ființe umane. În situații de criză, riscul unor asemenea abuzuri crește, din cauza slăbirii sistemului de protecție tradițional oferit de comunitate și a mecanismelor de sprijin, precum și din cauza separării copiilor de familiile lor. Crizele de lungă durată pot avea un efect devastator asupra copiilor care cresc într-un asemenea mediu și dau naștere la „generații pierdute”, precum și la riscul perpetuării conflictului și a crizei, întrucât copiii cresc într-un mediu în care nu cunosc altceva decât violență și instabilitate. Fetele care trăiesc în zonele de conflict sau în tabere pentru persoane strămutate și refugiați sunt expuse cu precădere diferitelor forme de violență, de natură sexuală ori familială.

La aceste provocări se adaugă și faptul că, în general, opinia copiilor și adolescenților nu este auzită sau nu este luată în considerare în discuțiile sau dezbaterile pe marginea deciziilor care le afectează direct viața, la nivelul familiei sau al comunității, la nivel local, național sau regional. Faptul că nu se ține seama de opinia copiilor și adolescenților reprezintă o încălcare a articolului 12 din Convenția privind drepturile copilului⁵.

---

⁵ „Articolul 12: (1). Statele semnatare ale convenției garantează copilului care este capabil de a-și forma propriile opinii, dreptul la libera exprimare a opiniilor cu privire la toate aspectele care îl afectează și, în funcție de vârsta și maturitatea copilului, se acordă importanța cuvenită opiniilor acestuia.

3. CADRUL NORMATIV

Drepturile copiilor fac parte din drepturile universale ale omului pe care UE s-a angajat să le respecte în temeiul tratatelor internaționale și europene, în special Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului⁶ și cele două protocoale opționale ale acesteia⁷. Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului stabilește patru principii generale care se aplică tuturor acțiunilor cu impact asupra copiilor: nediscriminarea (articolul 2), interesele majore ale copilului (articolul 3), dreptul copilului la viață și la dezvoltare (articolul 6), respectarea opiniilor copilului (articolul 12). Uniunea Europeană a aderat, de asemenea, la Declarația mileniului și la Obiectivele de dezvoltare ale mileniului. În plus, UE susține aplicarea deplină a Agendei de la Cairo și a Platformei de acțiune de la Beijing, ambele incluzând dispoziții privind drepturile copiilor și adolescenților. În fine, UE susține, de asemenea, planul de acțiune intitulat „O lume demnă pentru copii”, adoptat la închiderea Sesiunii speciale a ONU privind drepturile copiilor, în 2002.

Promovarea drepturilor copilului și satisfacerea cerințelor fundamentale ale acestuia prin intermediul acțiunilor externe ale Uniunii Europene trebuie privite în contextul mai larg al angajamentului UE de a promova drepturile omului, în general. Astfel, Carta europeană a drepturilor fundamentale recunoaște în mod explicit drepturile copiilor (articolul 24), inclusiv dreptul la protecția și la îngrijirea necesare pentru bunăstarea acestora, precum și libertatea de exprimare și dreptul ca opiniile acestora să fie luate în considerare, dar și obligația ca în toate acțiunile legate de copii să se țină seama de interesele acestora.

Comunicarea din 2006 intitulată „*Către o strategie a UE privind drepturile copilului*” descrie procesul de elaborare a unei strategii comunitare pe termen lung privind drepturile copiilor, inclusiv o mai bună coordonare, consultarea cu factorii interesați, o mai bună integrare a drepturilor copiilor și evaluarea impactului acțiunilor comunitare actuale asupra copiilor. Comunicarea reprezintă un angajament al UE de a promova și consolida acțiunile în cadrul rețelelor, precum și reprezentarea copiilor atât în interiorul UE cât și pe plan mondial, și prevede ca în toate consultările și acțiunile legate de drepturile și nevoile copiilor să se țină seama în mod formal de aceștia. De asemenea, comunicarea propune indicatori pentru drepturile copiilor și monitorizarea sporită a impactului acțiunilor în derulare asupra copiilor.

În cadrul relațiilor externe, o serie de drepturi ale copiilor sunt abordate prin actualele politici de dezvoltare specifice ale UE: de exemplu, acțiunile în domeniul educației⁸, sănătății⁹, ocupării unui loc de muncă, incluziunii sociale, muncii decente¹⁰ și traficului de ființe umane¹¹. De asemenea, protecția drepturilor copiilor ocupă un loc deosebit de important în

---

⁶ Textul integral al Convenției Națiunilor Unite privind drepturile copilului și protocoalele opționale ale acesteia sunt disponibile la: www.ohchr.org.

⁷ Privind implicarea copiilor în conflicte armate și vânzarea copiilor, prostituția și pornografia infantilă.

⁸ Educație: Comunicarea intitulată „Educație și formare profesională în contextul reducerii sărăciei în țările în curs de dezvoltare”, urmată de Rezoluția Consiliului privind „Educația și sărăcia”.

⁹ Comunicarea privind „Sănătatea și reducerea sărăciei” și Rezoluția Consiliului privind „Sănătatea și sărăcia”, precum și comunicarea și programul de acțiune privind bolile induse de sărăcie, care fac obiectul acțiunilor externe și al concluziilor Consiliului în acest domeniu. Comunicarea și Programul de acțiune privind bolile induse de sărăcie, prevăzute în acțiunile externe, precum și concluziile Consiliului.

¹⁰ Comunicarea intitulată „O muncă decentă pentru toți”, declarația UE privind globalizarea, adoptată de Consiliul European din 14 decembrie 2007”.

¹¹ De asemenea, Comunicarea privind traficul de ființe umane acordă prioritate copiilor și dimensiunii globale a traficului de ființe umane.

politica UE în domeniul drepturilor omului, cât și în politica de democratizare a țărilor terțe, în special în contextul punerii în aplicare a *Orientărilor UE privind copiii și conflictele armate*¹². Consiliul a adoptat recent *Orientările UE pentru promovarea și protecția drepturilor copilului*¹³, inclusiv Strategia de punere în aplicare, în care se identifică drept domeniu prioritar combaterea tuturor formelor de violență împotriva copiilor. Aceste orientări susțin promovarea sinergiilor și consolidarea cooperării interinstituționale. Orientările includ inițiativele promovate de Comisia Europeană privind drepturile copilului, precum și consolidarea coerenței între activitățile întreprinse de statele membre și cele ale instituțiilor Uniunii Europene.

Procesul de extindere reprezintă un alt instrument puternic care oferă oportunități de promovare a drepturilor copiilor. Unul dintre criteriile de aderare la UE este ca țara candidată să fi realizat stabilitatea instituțiilor care garantează democrația, statul de drept, drepturile omului, precum și respectul și protecția minorităților. În temeiul acestor criterii definite de Consiliul European de la Copenhaga în 1993, Comisia promovează reforma protecției copilului și monitorizează îndeaproape progresul privind drepturile copiilor pe parcursul procesului de aderare.

Prezenta comunicare susține, de asemenea, o abordare integrată pentru promovarea drepturilor copiilor la nivel internațional prin utilizarea diferitelor instrumente de care dispune Uniunea în acțiunile sale externe. Comunicarea pornește de la premisa că îndeplinirea cerințelor fundamentale ale copiilor și adolescenților este esențială pentru ca aceștia să poată beneficia de drepturile lor.

Ajutorul umanitar oferă o soluție de urgență bazată pe nevoi concrete, în vederea salvării vieții umane, prevenirii și diminuării suferinței umane, precum și respectării demnității umane, dar și a principiilor umanitare fundamentale privind omnia, neutralitatea, imparțialitatea și independența. Conform acestor principii, ajutorul umanitar trebuie acordat exclusiv în funcție de nevoia concretă, o atenție deosebită fiind acordată persoanelor celor mai vulnerabile la nivelul populației respective. În acest context, UE acordă o atenție specială cerințelor copiilor și adolescenților. Deciziile în materie de ajutor umanitar „trebuie să fie luate în mod imparțial, exclusiv în funcție de nevoile și de interesul victimelor”¹⁴. Acestea contribuie la „protecția drepturilor omului în cazul victimelor conflictelor armate sau catastrofelor naturale”¹⁵ și sunt puse în aplicare în conformitate cu dreptul internațional aplicabil.

De asemenea, există angajamente privind copiii din anumite regiuni geografice. De exemplu, Acordul de la Cotonou prevede dispoziții referitoare la drepturile omului și la drepturile copiilor, inclusiv participarea activă a tinerilor cetățeni la viața publică¹⁶. Strategiile UE

---

¹² Adoptată de Consiliul Uniunii Europene la data de 8 decembrie 2003, cu titlul „Orientările UE privind copiii și conflictele armate”.

¹³ http://ec.europa.eu/external_relations/human_rights/guidelines/01_deathpenalty_1998/guidelines1_en.pdf.

¹⁴ Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului privind ajutorul umanitar.

¹⁵ Comunicarea COM (2001) 252 final, „Rolul Uniunii Europene în promovarea drepturilor omului și a democrației în țările terțe”.

¹⁶ La articolul 26 (chestiuni privind tinerii) se prevede: „cooperarea sprijină politicile, măsurile și operațiunile care vizează protecția drepturilor copiilor și tinerilor, în special ale fetelor” și „promovarea participării active a tinerilor cetățeni la viața publică”. La articolul 33 (dezvoltarea instituțională și consolidarea capacității instituționale) se prevede, de asemenea: „cooperarea acordă o atenție sistematică aspectelor instituționale și, în acest context, susține

pentru Africa, zona Caraibelor și Pacific prevăd ca domenii prioritare drepturile copiilor, munca depusă de copii, educația, sănătatea și serviciile de bază, precum și acordarea unei atenții speciale copiilor vulnerabili. Instrumentele europene de vecinătate și de parteneriat prevăd în mod explicit drepturile copiilor (inclusiv munca depusă de copii), ca unul din domeniile de cooperare ce pot beneficia de asistență comunitară. În Strategia UE pentru America Latină și Declarația de la Viena a miniștrilor participanți la reuniunea la nivel înalt UE-America Latină și Caraibe din 2006 s-a exprimat angajamentul de a se „asigura respectarea și aplicarea drepturilor copilului” (articolul 5) și se recunoaște necesitatea instituirii unor „politici publice specifice pentru protecția copiilor și a tinerilor și pentru întreruperea cercului sărăciei”. Consolidarea cooperării dintre UE și Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN) în domeniul combaterii traficului de copii este prevăzută în mod expres în Planul de acțiune adoptat de Reuniunea la nivel înalt UE-ASEAN din noiembrie 2007.

4. NATURA RĂSPUNSULUI OFERIT DE UE

Obiectivul prezentei comunicări, împreună cu cel al Planului de acțiune privind „*Drepturile copiilor în cadrul acțiunilor externe*” și al Documentului de lucru al Comisiei privind „*Copiii în situații de urgență și de criză*” este de a stabili un cadru pentru o abordare cuprinzătoare la nivelul UE privind protecția și promovarea drepturilor copiilor în țările terțe. O astfel de abordare trebuie să se întemeieze pe o viziune holistică și universal aplicabilă a drepturilor copiilor și trebuie să fie inclusă în strategii mai ample de dezvoltare și diminuare a sărăciei.

Specificitatea situației copiilor și adolescenților din fiecare țară, subregiune sau regiune necesită ca fiecare situație să fie analizată separat pentru a se putea alege unul din instrumentele posibile care îi va permite UE să ofere răspunsul cel mai adecvat. În multe țări, guvernele nu sunt în măsură și/sau nu sunt destul de hotărâte să promoveze și să protejeze drepturile copiilor. Este indispensabil să se asigure o complementaritate efectivă între varietatea de instrumente de politică și instrumente financiare ale UE, pe de o parte, și Fondul European de Dezvoltare, pe de altă parte. În acțiunile sale desfășurate în plan extern, UE va exploata la maxim instrumentele de care dispune și va asigura coordonarea acestora, astfel:

- (1) *Copiii și adolescenții în cadrul cooperării pentru dezvoltare.* În țările în care capacitățile financiare și instituționale sunt prea slabe pentru a garanta accesul copiilor la condiții de viață acceptabile și la servicii de bază, UE ar trebui să valorifice la maxim măsurile privind cooperarea pentru dezvoltare și eradicarea sărăciei, menite să elimine cauzele profunde ale sărăciei. În același timp, drepturile și nevoile copiilor și adolescenților ar trebui integrate în mod eficient în diferitele politici naționale.
- (2) *Copiii și adolescenții în cadrul politicii comerciale.* În formularea dată politicii comerciale a UE se recunoaște deplin necesitatea de a se asigura că aceasta este în consonanță cu protecția și promovarea drepturilor copiilor. În cadrul politicii comerciale, promovarea drepturilor copiilor face parte dintr-o acțiune mai amplă a dezvoltării durabile. În acordurile bilaterale, problema drepturilor copiilor intră sub incidența normelor muncii.

---

eforturile statelor ACP de a dezvolta și consolida structurile, instituțiile și procedurile care contribuie la (...) promovarea și sprijinirea respectării universale și depline a tuturor drepturilor omului și libertăților fundamentale, precum și a protecției acestora”.

- (3) *Copiii și adolescenții în cadrul dialogului politic.* Având în vedere rolul-cheie pe care îl deține dialogul politic dintre UE și autoritățile naționale, ar trebui ca, în cadrul acestor dialoguri cu țările partenere, să se acorde o atenție sistematică punerii în aplicare a angajamentelor adoptate în temeiul Convenției cu privire la drepturile copilului. Același aspect este valabil și pentru acțiunile prezentate de UE în forurile internaționale.
- (4) *Acțiuni la nivel regional și mondial.* Acțiunile întreprinse la nivel național vor fi completate cu acțiuni adecvate la nivel regional și mondial care vizează chestiuni cu caracter supranațional.
- (5) *Consolidarea rolului copiilor și adolescenților.* UE ar trebui să identifice o soluție la insuficiența capacitate de a respecta obligațiile cu privire la drepturile copiilor, prin abilitarea copiilor și adolescenților de a avea un rol activ în chestiunile care îi privesc direct.
- (6) *Copiii și adolescenții în contextul ajutorului umanitar.* În țările care se află în preajma unor conflicte, care sunt implicate într-un conflict ori care au ieșit dintr-un conflict, adeseori nevoile copiilor nu sunt recunoscute ori sunt ignorate, iar drepturile lor sunt încălcate în mod constant. De asemenea, se apelează la ajutor umanitar în cazul crizelor umanitare cauzate de catastrofe naturale, atunci când guvernele nu le pot face față ori nu au posibilitatea sau voința de a acționa. Ajutorul umanitar va avea în vedere, *inter alia*, trei aspecte cruciale privind copiii aflați în situații de criză și de urgență:
- (a) copiii despărțiți de familiile lor și copiii neînsoțiți,
  - (b) copiii înrolați în forțe sau grupări armate,
  - (c) educația copiilor în situații de urgență.

Documentele de lucru ale Comisiei, anexate prezentei comunicări, analizează mai aprofundat integrarea în relațiile externe a preocupărilor referitoare la copii, precum și situația copiilor în contextul ajutorului umanitar.